

ΠΑΛΛΗΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΦΟΝΗΑΣ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

- Βρέ, γιατί τόν σκότασες τόν άνθρωπο, μαρέ ;
- Πάστε μου σείς, κύριε Πρόεδρε, γιατί ;
- Μαρέ τόν έσκότασες, άήθητα ;
- Μά φαίνεται πως κάτι τέτοιο θάγινε... Άφου και σείς τό λέτε !...

Κατηγορούμενος ήταν ο Νταής - Άνδρέας ο δυσάνυμος, στην αίθουσα του Κακομοροδικείου Βόλου. Ή δίκη θά γινόταν φάινεται κεκλεισμένων των θυρών, γιατί ούτε άκροατήριο ύπήρχε, και ο κατηγορούμενος θά έκαίρεν ειδικής δασυδικίας, γιατί ούτε ένορκοι ήταν άρκετοί, όπως ο Νόμος τό όρίζει, ούτε οι δικασταί ένάεσαι. Συνήγοροι μόνον ήταν πολλοί και δυό..... Εισαγγελείς από της έδρας !...

Τό δικαστήριον ήτο εν τάξει.

Οι μάρτυρες παρελάσαντες πρό του δικαστηρίου - μάρτυρες και... συνήγοροι συγχρόως - επιστοποίησαν ότι πρόκειται περί έξαιρετικής φύσεως κακούμοι θηρίου αίμοβόρου, έχοντος ένστικτα άγρίου, επικινδύνου διά την Κοινωνίαν, ή όποία πρέπει ν' απαλλαγεί από αυτόν.

Ο κατηγορούμενος έκύταζεν δεξιά και άριστερά γιά νά βεβαιωθεί γιά ποίον όμιλοΰσαν έτσι. - Ένοπίον του έξιστορήθη ένα έγκλημα φόνου με τόσας λεπτομερείας, με τόσην βεβαιότητα των αυτοπτών, με τέτοιαν παραστατικότητα ώστε έπιστάθη και ο ίδιος ότι.... έτσι έπαρε να έχη γαίνει.

- Τόν έσκότασες ή όχι ; Όμολογείς την πράξιν σου
- Φαίνεται πως θά τόν σκότασα, κύριε Πρόεδρε. Τι νά σοΰ πω κι' έγώ... Άφου και σείς τό λέτε. Λέγει ένας Πρόεδρος ψέμμα κατότε ;

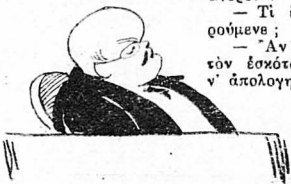
Έπειτα μιλήσαν οι συνήγοροι, παρακαλέσαντες τό δικαστήριο νά λάβη υπ' όψην τό όρεμένιον του κατηγορουμένου, τό πνεύμα της έποχής, τό φιλότιμο της τάξης, εις ήν άνήκεν, των παλληκαράδων και την αυτοθυσίαν των γιά ένα λόγο, τό εύφλεκτον του αίματός του και τέλος την πατριδα ή όποία θά έχανεν ένα τέτοιο άνθρωπον «δεδοκιμαμένο».

- Τι έχεις ν' άπολογηθής, κατηγορούμενε ;

- Άν είνε κανένας σκοταμένος και τόν έσκότασα έγώ, κύριε Πρόεδρε, τι ν' άπολογηθώ !... Με τι όμως τόν σκότασα, με μαχαίρι ή με πιστόλι, γιά νά σάς άπαντήσω !...

- Και με τά δυό.

- Τι νά σάς πώ, κύριε Πρόεδρε !... Τά όπλα έγειναν γιά τους παλληκαράδες. τά πιστόλια δέν τά φκισαννε γιά νά καθαρίζουνε πατάτες !... Και τό φιλότιμο, ένας Θεός, τό έδωκε... Άν ήτανε νά μή χρειάζεσαι, δέν ήταν ανάγκη τό τό δόση !... Μιά λοιπόν πού δόθηκε από τό Θεό, ούτε χριστιανοί θά ήμεθα, ούτε άνδρες, άν άρίναιμα νά με τό κλωστοπατήσουν !...

Παρών και ο κ. εισαγγελεΰς.

Τό όρκωτον δικαστήριον άπεσούθη εις διάσφιμν.

Ο Νταή-Άνδρέας ο κατηγορούμενος έστράφη προς τους συνήγορους.

- Βρέ παιδιά, δέν με μέλλει δόλοιν γιά την άπόφασιν... Πάω γιά την τιμή !... Δέν με παύραει... Μόνον νά προσέξουν νά μη μου πάρουν τά «αιθρηικά», γιατί θά κολμηήσουμε στό αίμα έδώ μέσα ! Σάς τό λέω !...

Κι' έβειξε τά πιστόλια και τις κάμες του, πού έξείχαν από τό πλατύ και κόκκινο ζωνάρι του...

- Βρέ Νταή-Άνδρέα, ποός κολμάει νά τά γγίξη τά δικά σου τ' «αόματα». - Αυτά είνε φωτιά και καινε !

- Είπα δά !... δά !...

Τό όρκωτον δικαστήριον έξήλθεν. - Ο Πρόεδρος άνέγνωσε την άπόφασιν.

> Ίδόν... Σχεφθόν κ.τ.λ.
> Επειδή και επειδή... διότι.
> Κατά τό όρθρον τάδε, παράγραφος δεινα, ύποσημείωσις τάδε, παρήθεσις εκείνη, παραπομπή ή άλλη, προσθήκη κι διαγραφή, γνωμάτευσις, τό τάδε, τροποποίησις δυνάμει του δεινα Νόμου, περι και διατί...
Τιμωρούμεν τόν κατηγορούμενον Άνδρην Ιωάννου Νταήν, τόν κοινώς επιλεγόμενον Κατοίχην.
- Οχι, κύριε Πρόεδρε...
- Σιωπή, κατηγορούμενε... ός έγοχον φόναν μετά ληστείας, τραυματισμών και βιασμών...
Ο κατηγορούμενος έστράφη επι-

Και ο κατηγορούμενος επί του έδωλου.

σθεν, νά ίδη μήπως έπρόκειτο και περί κανενός άλλου, συγκατηγορουμένου του :

- Γιά μένα τά διαβόρουνε αυτά, ή γιά κανέναν άλλον ;
- Προσχή, κατηγορούμενε... κ.λ.π. κ.λ.π. κ.λ.π. εις την «εσχάτην των ποιών».

Τό δικαστήριον και οι συνήγοροι... χειροκρότησαν και ο κατηγορούμενος άπήχθη υπό δύο ένομοταρχών.

- Νά τόν βάλτε στό σίδερα, γιατί είνε επικίνδυνος, νά μη σάς φύγη ! !...

- Βρέ παιδιά δέν είνε κρίμα νά χαθί ένας λεβέντης σάν κι' έμένα ;
- Αυτό λέμα κι' έμεις, όρε Νταή !
- Σάν άνδρες φιλότιμο και σεις, δέν κάνετε, βρέ, μά θυσία !...
- Δέν σοΰ λέω, Νταή - Άνδρέα... Μά... κινδυνεύουν τά γαλόνια μας !

- Στο διάβολο, βρέ, τά γαλόνια σας ! Γιά ένα φιλότιμο ζή ό άνθρωπος, μαρέ !... άλλος τε τί φοβάσθε, έγώ έδώ θά είμαι... Που θά νά μου πάν...

- Σάν καλά μάς τό λέει ! ειπεν ο εις των ένομοταρχών, είνε κρίμα νά χαθί ένα τέτοιο παλληκάρη !...

- Δέν συλλογίσαι τις εϋθύνες, βρέ άδερφέ ! άπήνησεν ό άλλος.

- Πόσο έξέχουν τά τομάρια μας, μπροστά σ' έναν Νταή-Άνδρέα !... Ένομοτάρχας έχει όσους θέλης ή Έλλάς, μά σάν τό Νταή-Άνδρέα πόσους έχει... Έγώ λέω νά τόν άφίσουμε...
- Πότε νά τόν άφίσουμε ;
- Νά τώρα !... Που τόν έχομε στό χερίμα μας... Τι αύριο θά πού τόν κόψουν !...

- Και τι θά ποιήσ εις τόν Μοίρασο ;
- Τι θά ποιήσ ; Νό, θηρίο ήταν και μάς έφυγε... Κρατώνται τά λιοντάρια ;... Αυό άνθρωποι κι νά σοΰ κάνουν μ' ένα κοτζάμ Νταή - Άνδρέα ! έδώ χροιαζότανε ένα τάγμα στρατού και πάλι νά μη φθάνη !...

- Άίντε όρε Νταή, στό μαλό, κι' άς τώβρη ή ψυχή μας.
- Μά γιά στάσου, άδελφέ !...
- Τι γιά στάσου και γιά στάσου !... Έλα νά τόν βγάλουμε έσω από τόν Βόλο, κι' ου πη πλέον ο Θεός !...
- Άίντε, χαλιλά σου, όρε Νταή ασόληνη. Τέτοια κορμιά δέν πρέπει νά χαλιώνται !... Άίντε, στό κολό !... Κρύψου μονάχα, σέ κανένα ρέμμα, όσο είνε σούρουπο, και σάν πάρη νύχτα, πάρε τά βουνα νά γίνε κλέφτης !... Γίνε άρματωλός !... Έδοκαστώ, όρε άδερφέ !... Άίντε, καλή αντίμωσι και ή λημονήτε ότι έδώ θά είμαι έγώ !...

Δυό ένομοτάρχαι παρουσιάσθησαν γιά νά τόν μεταφέρουν.

Έπέρασε κάμπισος καιρός ! Τίποτα δέν ήκούσθη γιά την δραπέτευσι ενός καταδικασμένου εις την «εσχάτην των ποιών»... Οι ένομοτάρχαι έμειναν στή θέσι τους, μόνον ένας Εισαγγελεΰς των Έφετων ήγες νά κύμη άνακρίσεις εις τόν Βόλον... Κατηγοροΰντο οι δικαστικοί του τόπου, δι εν συνεννόησι με κάποιους δικηγόρους και άλλους ; παλαιούς φασέρη, συμφήρησαν μά μέρα, γιά νά γελάνουν, νά κάνουν ψευτικό δικαστήριο, κατηγορήσαν τόν Νταή-Άνδρέα δΐθεν επί άνθρωποκτονία, ότι αυτός όμολόγησε πράξιν πού δέν έκαμε, από φιλότιμο έτσι γιά νά μη τόν πάρουν γιά δειλόν πιστεύσας και ο ίδιος αυτός εις τό άνύπαρκτον έγκλημά του, δι τόν καταδικάσαν εις θάνατον, παραδόνσαντες αυτόν εις δυό ένομοτάρχαι, νά τόν μεταφέρουν δΐθεν εις τάς φυλακάς, πράγματι όμως νά τόν... δραπέτεύσουν, γιά νά ίδουν ο Νταή-Άνδρέας τί θά έκαμην !...

Τά πράγματα ήσαν άσχημα πολύ. - Εμ τών άνακρίσεων σχεδόν, επιστοποιεΐτο τό γεγονός, τό ψευδές δικαστήριο, οι δικαστικοί κιν-

- Άνταίς όρε και κρύψε με... Τι έκανα; Νά σκότασα 5-6 δικαστάς και δυό ένομοτάρχας !

ΑΝΕΚΔΟΤΑ—ΑΣΤΕΙΑ

Η ηλικία των ήθοποιών

Η τέχνη του ήθοποιού δεν είναι βέβαια από εκείνα τα επαγγέλματα, τα όποια διά της ανέτου εργασίας και της αφηρόνειας των μέσων παρατείνονται επί πολύ τήν ζωήν. Αντιθέτως η τέχνη του ήθοποιού εξαντλεί πολύ γρήγορα σωματικώς και πνευματικώς τους εις αυτήν άφοσιωμένους. Ο περίφημος μίμος Ίφφλαντ έβλεπε θλιβερώτατα κατά το 1787: — «Τά πάντα παρέχονται ταχύτερον δι' ήμας: αι χαράι και αι λύπαι και η ζωή αυτή! Αυτά τά δάκρυα, τά όποια χύνουμε, αυτά τά μειδιάματα, τά όποια τόσον εσχάριας παρέχουμεν από σκηνης, μάς φέρνουν πρόωκας στον τάφο!» Εν τούτοις υπάρχουν και εξαιρέσεις. Μερικοί ήθοποιοί έφθασαν σέ βαθύτατο γήρας εξασκούντες μέχρι των τελευταίων των ήμερών τήν τέχνην των. Ως μακροβιωτάτος δε όλων αναφέρεται ο Ίωάννης Νοέλ άποθανών στο Παρίσι τό 1829, σέ ηλικία 118 ετών! Ο ήθοποιός αυτός παρίστανε και όταν άκόμη ήταν εκατό χρονών! Ο Νοέλ εξήσκησε τό επάγγελμα του ήθοποιού επί 92 έτη άνελθών τό πρώτον επί σκηνης σέ ηλικία 8 ετών! Κατά τό μακρότατον αυτό διάστημα έλαβε μέρος έν όλω έν 28.000 παραστάσεις, απέθανεν εις διάφορα δρώματα 1040 φορές, έδασιλευσε 130 φορές, ύπήρξε τίμος άνωτερος 920 φορές και άτιμος 28.500.

Ερμάλλιο του Νοέλ ήθοποιοί γυναίκες ύπήρξαν κατά τους χρόνους, του ρωμαϊκού θεάτρου. Η ήθοποιός Λουτεόγια, παρίστανε σέ ηλικία 112 ετών, έπίσης δά η χορεύτρια και ήθοποιός Γαλένια Κοπιάλα, 90 χρονία, έπαιτα από τήν πρώτη της θεατρική εμφάνισι, έχαρέρησε από σκηνης τόν Πομπήιον επί τή άναρχήσει στον θρόνο του Ι...

Η μήτη του Πρίγκηπος τής Ουαλλίας

Η μήτη του κατά τό 1899 διαδόχου του άγγλικού θρόνου Έδουάρδου έγινε μάποτε έν άγνωστο τό σептοу της κατόχου αιτία περιεγορωτής δικής τό Λουδίνου. Κάποιος εργοστασιαρχής άμπρελλών παράγγειλε στον σχεδιαστή του, να του ζωγραφίση τά πρόσωπα του πρίγκηπος και τής πριγκηπίσσης τής Ουαλλίας, όπως χρησιμοήσουν, επί ξύλου σκαλισόμενα, ως λαβές σ' ένα νέο είδος άμπρελλών τελειοποιημένων διά προνομούχου μηχανήματος. Το τίμημα του σχεδού αυτού όρίσθη εις δέκα λίρας. Ο τεχνίτης κατά τήν όρισμένη ήμέρα έπηγε στον εργοστασιαρχή τό σχέδιο, άλλ' αυτός άρνήθηκε να τό δεχθί επί τώ λόγω ότι η ύψις του πρίγκηπου δεν έμοιαζε καθόλου, γιατί η μήτη αυτού ήταν μεγάλη και χοδροειδής. Ο τεχνίτης έκαμε τότε άγωγή κατά του εργοστασιαρχής και ζητούσε τήν συμφωνηθεισαν άμοιβήν. Ο εργοστασιαρχής παρουσίωσε στον δικαστήριό μάρτυρας, γιά να βεβαιώσουν ότι ο πρίγκηπος τής Ουαλλίας δεν έχει ούτε μεγάλη, ούτε χοντρή μήτη.

Εν τούτοις τό δικαστήριό, όχι και τόσον άβρώς, εροόμενον προς τόν διάδοχον, έκρινε ότι δικαίον έχει ο σχεδιαστής και κατεδίκασε τόν εργοστασιαρχήν στήν πληρωμή των δέκα λιρών τής άμοιβής του σχεδίου και των έξόδων τής δικής. **Συλλέκτης**

δύναται, ο μόνος που ήθύνετο γιά να τους σώση, ήταν ο Νταή-Ανδρέας, άν εύρίσκατο, να παρουσιασθί και τά διαψεύη όλα... άλλα πού να βρεθί ο Νταή-Ανδρέας τό θεατό!

Είχε πάρει τά βουνά η σχίσθησε η γής και τόν κατάπιε....»

Τι έγινε ο Ανδρέας τό θεατό, χωρίς να τό ξέρη και αυτός φωνάζ: Ι...

Σάν του χαρίσαν τή... ζωή και τήν έλευθερία οί ένωμοτάρχαι, κρούτησε σέ κάτι βάτα, και μόλις πήρε να νυχτώη, όρμό παζός γιά τήν Λάρισα.

Νύχτα έφθασε κι' εκεί, και πήγε σ' ένός συγγενούς του γεωργού τό σπίτι.

Μέ τό πιστόλι εις τώ χέρι, χτύπησε τό παράθυρο.

— Ποιός είναι;

— Εγώ είμαι Ι... Σσασσος, μη φωνάζεις!

— Ποιός είσαι σύ;

— Εγώ ο Νταής — Ανδρέας, άνοιξε και μέ κυνηγάει όλη η φρουρά Ι...

— Γιατί, τι έκαμες και σέ κυνηγάει η φρουρά;

— Ε τίποτα, πέντε έξη δικαστάς και δυό ένωμοτάρχαι σκότωσα και τους έφυγα άπ' τά χέρια....

Μέσα σ' ένα «πλεγματί» που βάζουν τά καλαμπόκια τους οί χωρικοί, τόν βρήκαν ντυμένο τόν Νταή.

— Αμάν, καλλημασά μου, έλα να σώσης τους δικαστικούς, να πής πώς τίποτα δεν έγινε και θα σου δώσουν... άμνηστία!

Ένας άνθυπομολοραχος, που ήλθεν από τό Βόλο μυστικά, του ειπε τί συνέβη:

— Κύρτα, μην άποκαλύψεις τίποτα Ι...

— Ν' άποκαλύψω!... Ο Ανδρέας Ίωάννου, ο Νταής τό θέλει τό κεφάλι του Κι' άκουσε δαί!... Λέτε στον συνάδελφό μου, τόν κατηγορούμενο, τόν Πρόεδρο, πώς είμαι κάτοικος και όχι κ α τ ο ρ ι κ η σ Βόλου, και τόν παρακαλώ να διορθώη τήν άπόφασί Ι... Γιατί έχω δεν παίζω Ι... Έννόησες; Ναι η όχι; Ναι; Δίνε του λοιπόν!....

Στάμ. Στάμ.

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΜΙΣΕΜΟΣ

Τής Έλένης Βακαρέσκο

Η Έλένη Βακαρέσκο, έλληνίς τήν καταγωγήν, είναι γνωστή τόσο γιά τήν ποιήσι της, όσο και γιά τό είδύλλιο της με τόν Βασίλκα τής Ρουμανίας Κάρουλον, διαν ήτο διάδοχος. Το είδύλλιον αυτό εχε θλιβερό τέλος. Η Βακαρέσκο με σπαρτιμένη τήν καρδιά άρχισε να γράφη ποιήματα, τά όποια έκαμαν έξαιρετική εντύπωση και έβραβεύθησαν, υπό τής Γαλλικής Ακαδημίας. Έκ τών πρώτων τής ποιημάτων είναι και τό κατωτέρω.

Κάθε στιγμή που πέρασα
στο πλάι τό δικό σου,
τη λεπτέρια μου ένιωσα
στά στήθια και στο νοσ'
και γώ δεν ήθελα να δω
μες' στο χαμόγελό σου,
άνάμεσα ος σύμφερα
μιάν άκρη τούρανοσ.

Ναι, τή ζωή μου τή φτωγή
μονάχη αυτή τό ξέρει
έκγυνο φίλιό τή μερονιά
μπορεί να πλημμυρίσει,
μά σ' με μίας μου πέταξε
όσαν τό περιστέρι
που πάνω στο παράθυρο
τό βλέπεις να καθήσει.

«Τραγούδια τής Αύγης»

Τήν αστέρια σου φωτιά
να μάτια σου δε δείχνουν
χωρίς να μη μέ σύφουσε,
χωρίς να μη μέ κάφουσε
μά γώ τ'οι πέπλου έφριξα
στά μάτια μου που ρίζουσε
μες' στ'άν νεκρών τά πρόσωπα
σα δέλουσ να τους κλάουσε.

Δέ θέλω πιά να σ' αγαπάω!
ή σπλαχνική μου μοίρα
μου λέει να φεύγω τ'ο έρωτα
τώσ φόβουσ, τά φιλιά.
καλύτερα άν ος γνάριζα
όπως κανείς τά μύρα
του ραδου άκουσι στο διάβα του
ος κίπο βασιλιά.

Μεταφρ. Σαχαρίου

ΣΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΜΙΚΡΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Του Ούλαντ

Ήρθες και πάλιν έφυγες μ' άνίλαφο περιπάτημα,
Διαβάτης ξένος κι' άγνωστος κάτω στής γής τά μέρη.
Τίχα από ποδής και γιά ποβ, κανείς μας δεν τό ξέρει
Από τό χέρι του θεού και στού θεού τό χέρι!

ΣΠΙΤΙΚΟ

Του Μπουϊτέ

Τό σπητικό της άφηκε η μητέρα,
Κοιμάται στο βουνό τό χλοιστό
Στήν έρημ σάλα μόνον τόν πατέρα
Τόν άφηκε, σόν τζάκι παραπέρα
Καπνίζει κάποιο κούτσουρο οβυστό.

Τά χέρια στο τραπέζι άκουμισμένα,
Τό μέτωπό τόν σφίγγει τό βαρύ
Τής καρδιάς του τό βίρος — ώμένα!
Τριών όγιών τά χέρια ντυσιωμένα,
Κανένα να σηκώη δεν μπορεί.

Μά η κόρη του — έννη χρονώνε κόρη,
Πάει κι' έρχεται και τρέχει, η όρφανή
Νοικοκυρά, προτάζει κάθε άγρό,
Χοντράινουσε τήν άταλη φρονή...
Κ' επαίξε ως χτές, κοπέλλα γαληνή.

ΤΟ ΣΠΑΡΤΙΑΤΟΠΟΥΛΟ

Του Μύλλερ

Μάνα μου, τή σάϊτα μου ιδώ θα παρατήσω.
Να σημαδέσω δε μπορώ τού κακου, σ'όν άγέρω,
Και γραψε τού πατέρα μου, μάνο, τορκών κεφάλια
Να στείλη μου άπ' τόν πόλεμο τότε να ίδής σημάδι!
Κι' άν δε μου στείλη, άφήστε με να πάω, να τόν συντύχω!
Και θα μπορέσω μόνος μου να κόρω ένα κεφάλι,
Και να τόν φέρω, μάνα μου, σ'άπατητά βρονά μας.
Θελά σναξώ με χαρά τά γευσιτόπουλά; μας,
Με τάματά τ'ους νάρθουσε, να ρίζουσε σημάδι.
Κι' άν άτοχώσω, μάνα μου, κωνάικεια να μέ γνίσσης,
Στό σπίτι να μέ κλειώσε

Μεταφράσεις Άγιδός Θέρου